

BRYGGEN - ET VERDEN SARVSTED

MEETING POINT BRYGGEN - BRYGGENS MUSEUM

Meeting Point Bryggen er startstedet for å oppleve alle attraksjonene på Bryggen. Her er det tilbud om utstillinger som gir innføring i Bryggens historie, tilbud om guidede turer i sommersesongen, litteratur og andre presentasjoner av de ulike opplevelsene.

Meeting Point Bryggen er ved inngangen til Bryggens Museum, som er et kulturhistorisk museum med materiale fra de omfattende arkeologiske utgravningene på Bryggen 1955-72.

OPPLEV ALLE ATTRAKSJONENE PÅ BRYGGEN

Brosjyren vil lede deg til de mange attraksjonene fra Bergenhus Festning i nord, via Gamle Bryggen til Hanseatisk Museum i sør.

En spasertur gjennom de trange passasjene og mørke svalgangene er som å bevege seg bakover i tiden, inn i historiens halvmørke fra middelalderen til nåtid. Bryggen er derimot ikke et museum, men et kulturminne som er i bruk i en levende historisk bydel.

BERGENSKORTET

B Betyr gratis adgang eller rabatt med Bergenskortet.

Det henvises til den offisielle Bergen Guide for ytteligere informasjon eller kontakt Turistinformasjonen i Bergen.

DREGGEN

1. Bryggens Museum **B** Museet sto ferdig i 1976 og er tegnet av Øivind Maurseth. Det er et kulturhistorisk museum med materiale fra de omfattende arkeologiske utgravningene på Bryggen 1955-72. Rester av byens eldste bebyggelse - 12. årh. - på opprinnelig sted, europeisk keramikk, runeinskifter etc. til belysning av bl.a. handel, skipsfart,

håndverk, dagligliv og kulturelle forhold i høy-middelalderen. Skiftende utstillinger, salgsvarer, kafeteria og film.

2. "Skipspinnen"

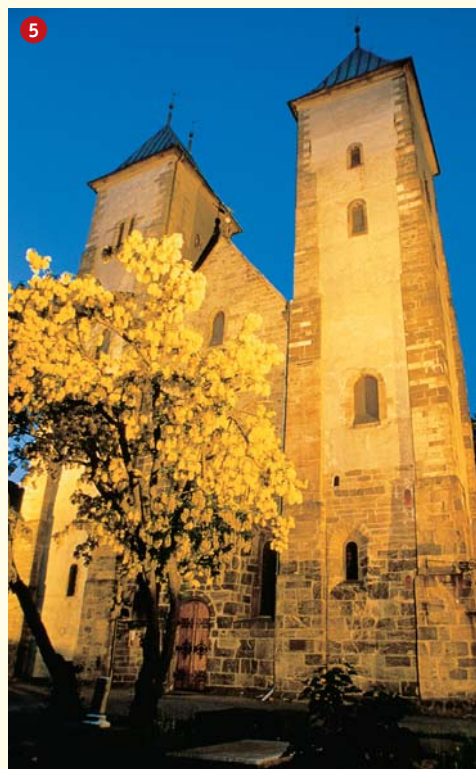
På Bryggens Museums fasade kan du se "Leidangs-flåten". Forstørrelse i smijern av en tegning risset inn på en pinne funnet under utgravingen på Bryggen. Pinnen kan sees inne i Bryggens Museum.

3. Snorre Sturlasson Gustav Vigelands statue av han står på Dreggsalmenningen, hvor Snorre kan ha vandret under sine besøk til Norge på 1200-tallet. Snorre var en rik og mektig høvding på Island, og havnet midt i politiske stridigheter i Norge. Et annet eksemplar av statuen står på Snorres egen gård Reykholt på Island, der han etter ordre av kong Håkon Håkonsson ble drept i 1241.

4. Dræggegutten

Statuen er plassert på Dreggsalmenning og er laget av Sofus Madsen. Dræggegutten er et krigsminnesmerke reist over de Dræggegutter som mistet livet under 2. verdenskrig. Kunstnerens egen tittel på verket svært beskrivende: "Dræggegutt i knestilling og bue i anlegg".

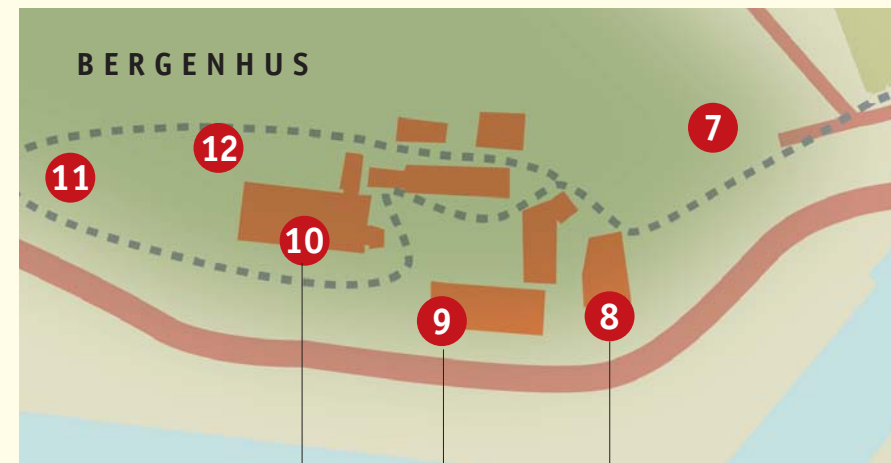

5. Mariakirken **B** Den eldste bygningen i Bergen som fortsatt er i bruk, og en av de vakreste Normanske kirker i landet. Den ble bygget for over 850 år siden og tjente i sin tid som kirke for Hansakjøpmennene, 1408-1766. Prekestolen er kjent som det fineste barokkarbeidet i Norge. Det gullforylte alterskapet med Maria og Jesusbarnet i sentrum, er fra sen middelalderen.

6. Schøtstuene

Anlegget viser hanseatenes ildhus og oppholdslokaler. Her varmet de seg, inntok varme måltid, underviste læreguttene og holdt rettsmøter.

7. Bergenhus Festning Dette omfatter blant annet museene **Rosenkrantzårnet** og **Håkonshallen**, bygningene omkring den, tomten av **Kristkirken** og statuen av **Haakon VII**. Området ble i middelalderen kalt Holmen, og var et sentrum for kultur og administrasjon. Under Håkon Håkonsson (1217-1263) ble Bergen Norges

første rikshovedstad, og kongsgården på Holmen ble Norges politiske sentrum. Håkonshallen, kongsgårdens representasjonshall, er restaurert som museum og storslått representasjonshall.

8. Rosenkrantzårnet

Rosenkrantzårnet fremstår slik Erik Rosenkrantz utvidet det i 1560-årene som et kombinert forsvars- og residenstårn. To eldre anlegg ble

bygget inn i tårnet: kong Magnus Lagabøters kastell fra omkring 1270 og Jørgen Hanssøns forverk fra omkring 1520. Rosenkrantzårnet ble skadet da en tysk ammunisjonsbåt eksploderte i 1944, og er nå restaurert slik at middelalderkastellet er tydeligere. Men samtidig er spor av de senere byggetrinn synlige. Dette gjør det samtidig mulig å "lese" tårnets historie.

9. Kommandantboligen Denne ligger mot Festningskaiaen nord for Rosenkrantzårnet og er bygd i 1725 og hviler på fundamenter av en steinbygning fra slutten av 1200-tallet. Den er tilholdssted for kommandanten på Bergenhus. Ingen adgang.

10. Håkonshallen

Håkonshallen ble reist av kong Håkon Håkonsson mellom 1247 og 1261, som den største og staseligste bygningen i kongsgården i Bergen, det politiske rikssentrum i datidens Norge. Den var nok i første rekke bygd for de store anledningene i kongehusets og rikets historie. Men her var også kongebolig, oppholds- og arbeidsrom til bruk i regjeringssammenheng og lagerrom for forråd. Håkonshallen ble også skadet da en tysk ammunisjonsbåt eksploderte i 1944. Restaureringen etter denne katastrofen ga hallen det inventar den

har i dag. Hallen tjener i dag igjen som festhall ved store anledninger, og blir mye brukt til konserter.

11. Haakon VII (1872-1957)

Statuen er laget av Ottar Espeland og plassert på Bergenhus med fritt utsyn til Vågen og Byfjorden. Dette var en folkegave fra innbyggerne i Fana kommune og Dagny Hysing-Dahl tok initiativ til innsamling av midler.

12. Kristkirkegården Minnesmerke over Kristkirken som var Bergens domkirke i middelalderen. Kristkirken ble påbegynt av Olav Kyrre omkring 1070. Den ble revet kort tid før reformasjonen.

Det er i år 25 år siden Bryggen ble satt opp på Unesco's liste over verdensarvsteder. I anledning G.C. Rieber Fondenes 75-års jubileum har Fondene i samarbeid med Bergen Reiselivslag ønsket å rette en spesiell oppmerksomhet mot Bryggen og gi en oversikt over hvorledes besøkende kan oppleve Bryggen og miljøet der. Brosjyren er produsert av Bergen Reiselivslag i 2004 med finansiell støtte av G.C. Rieber Fondene.

BERGENHUS

BRYGGEN

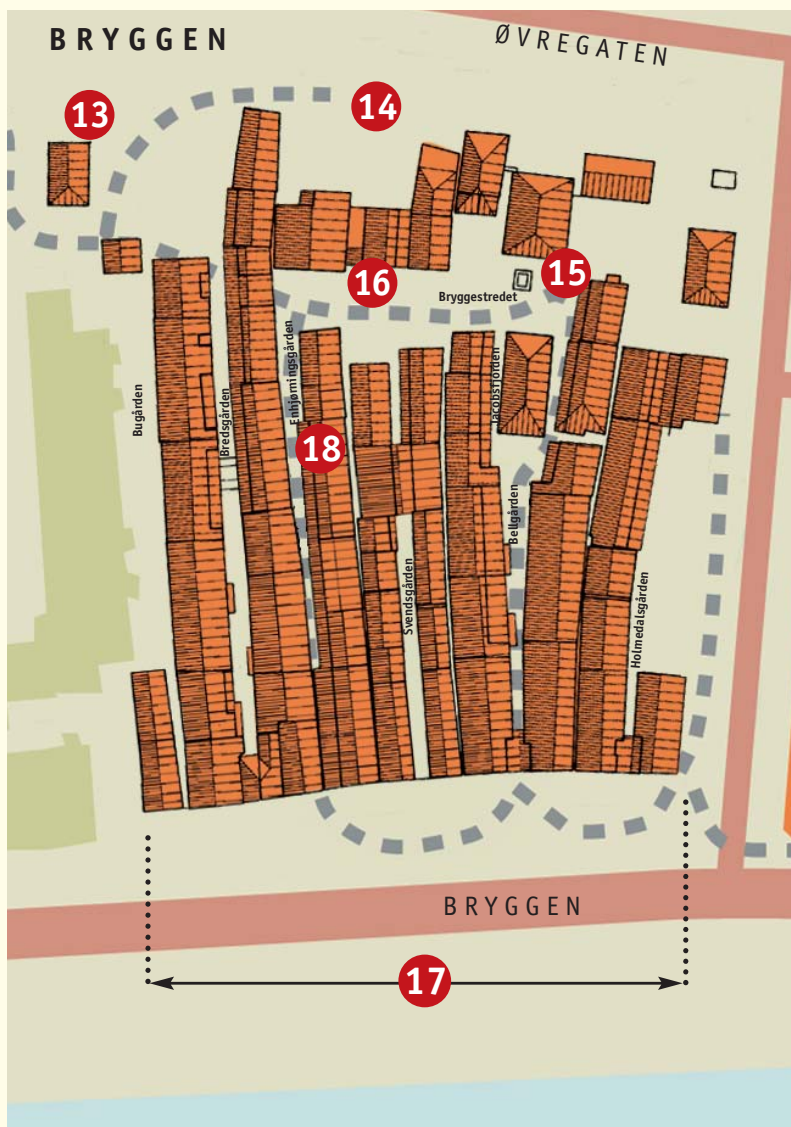
13. Bryggen Kunstscole/ Arent Meyers Kjeller
Arent Meyers Kjeller, skolens hjerte, ligger i Bugården nr. 15 og fikk navnet etter han som i 1666 fikk oppført bygget. I 1702 brant 7/8-deler av Bergen. Hele Bryggen brant med unntak av den lille hvitkalkete Steinkjelleren med nesten metertykke vegger, som dermed er Bryggens eldste originale bygning. Steinkjelleren er bygget for oppbevaring av dokumenter, verdisaker og våpen.

14. Bryggeparken
Beliggende bak Schøtstuen og ildhusene lå "Kålhagene". Anlegget viser hanseatenes hage og hvordan de dyrket grønnsaker etc. Opprinnelig var en del av grunnen her bebygget, men etter storbrannen i 1702 ble det på grunn av brannsikkerheten forbudt med ny bebyggelse i et belte opp mot Øvregaten. I stedet kom det flere hager.

15. Ønskebrønnen
Brønnen tilhører Jacobsfjorden og Bellgården. Men ildhuset den lå i, er blitt flyttet. Brønnen har fått ny steinmurt karm og bærer Kong Olav Vs monogram. Vil man bidra til det viktige restaureringsarbeidet på Bryggen, kan man kaste mynter i ønskebrønnen.

16. Bryggen Tracteursted
Ved Bryggestredet ligger Bryggen Tracteursted. Dette har fått plass i det som var ildhus og felles schøtstue for Svendsgården og Enhjørningen. På Tracteurstedet får man nærkontakt med interiøret i gamle Bryggen-bygninger.

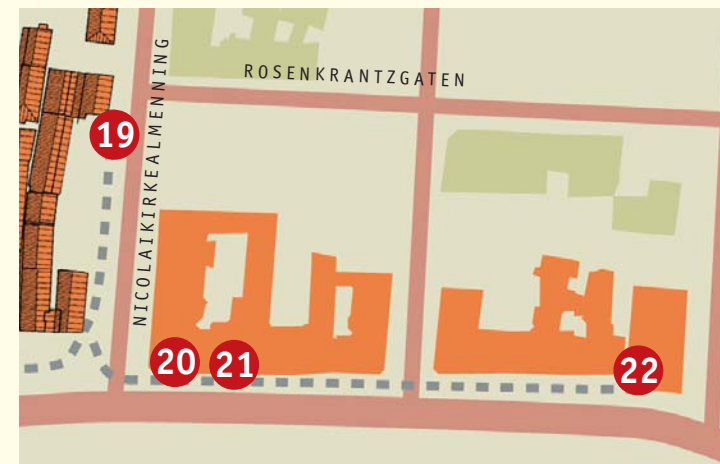
17. Den gamle Bryggen
Bergens aller første bebyggelse lå på Bryggen, som gjennom århundrer har vært en livlig og sentral del av byen. Verdenskulturminnet er rester av gammel havnebebyggelse og et av de mest kjente bystrøk fra middelalderen i Norge. Hanseatene, det tyske kjøpmannsforbundet, opprettet utenlands-

kontor på Bryggen i 1360, og i nesten 400 år dominerte de bydelen. Bryggen har vært herjet av mange branner. Storbrannen i 1702 la hele byen i aske, og bebyggelsen på Bryggen ble gjenreist etter denne. Det gamle byggemønsteret ble fulgt slik at Bryggens profil står som den har stått fra 1100-tallet, uberørt av skiftende tider. Bryggen er blitt en del av vår felles kulturarv med plass på Unesco's World Heritage List, og Bergen er blitt en World Heritage City.

18. Thetamuseet
Beliggende i Enhjørninggården. Motstandsmuseum fra okkupasjonstiden i Norge 1940–45. Dette var det faktiske tilholdsstedet for den hemmelige Theta-gruppen, som i en periode under krigen hadde radio-kontakt med norske myndigheter i Storbritannia og sendte informasjon om tyske flåtebevegelser.

19. Bergen Rådhus og vinstue

På Nikolaikirkealmenning ligger restene av Bergens rådhus og vinstue fra middelalderen i parkeringshusets kjeller.

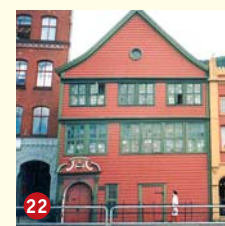
20. Bryggegårdene i mur

Bryggegårdene i mur mellom Finnegården og Nikolaikirkealmenning er fra begynnelsen av 1900-tallet. Det hadde lenge vært arbeidet med å få gårdeiere på Bryggen til å gå sammen om nyregulering og sanering av hele området. I 1897 lyktes dette for de sydlige bryggegårdene, mens eierne av de nordlige gårdene (nord for Nikolaikirkealmenning) og Finnegården ikke ville være med i det interessentselskapet som ble dannet. Dermed ble disse

gårdene stående. De nye bryggegårdene i mur ble både høyere og bredere enn de gamle gårdene.

21. Kjøbmandstuen
Har fått sitt navn fra gården som lå der tidligere og som var kjøpmennenes hovedkontor, forsamlingssted og børs. Fikk et rikere preg enn de andre gårdene med karnapptårn i renessansetil og hugget granitt i første etasje.

22. Hanseatisk Museum
En av de eldste og best bevarte bygninger i Bergen, som viser hvordan de hanseatiske kjøpmenn i Bergen levde og handlet for flere hundre år siden. Har vært museum siden 1872.

World Heritage City

BRYGGEN

Meeting Point Bryggen

www.visitBergen.com

Meeting Point Bryggen
Bryggens Museum

PATRIMOINE MONDIAL
WORLD HERITAGE
PATRIMONIO MUNDIAL

